

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana

T: 01 230 80 00, 01 230 80 01

F: 01 230 80 17

E: urad.slovenci@gov.si

www.uszs.gov.si

Številka: 5320-5/2026-1537-32
Ljubljana, 22.6.2026
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Poročilo o realizaciji načrtovanih dejavnosti in sredstvih za Slovence izven meja Republike Slovenije v letu 2025 - predlog za obravnavo – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), je Vlada Republike Slovenije na svoji . . . seji dne . . . pod točko . . . sprejela naslednji</p> <p style="text-align: center;">S K L E P</p> <p>Vlada Republike Slovenije je sprejela poročilo o realizaciji načrtovanih dejavnosti in sredstvih za Slovence izven meja Republike Slovenije v letu 2025 in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije.</p> <p style="text-align: right;">Janja Garvas generalna sekretarka</p> <p>Sklep prejmejo: - vsa ministrstva in vladne službe –</p>
2. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">
- Suzana Lep Šimenko, ministrica, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Dr. Breda Zalašček, sekretarka, Sektor za Slovence v zamejstvu
- Suzana Martinez, vodja Sektorja za Slovence po svetu, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Darja Mlinar, višja svetovalka, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
3. Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratek povzetek gradiva:
Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je na 1. nadaljevanju 2. seje, 21. 3. 2019 sprejela sklep, da priporoča Vladi Republike Slovenije, da najkasneje meseca maja tekočega leta

poroča o realizacij načrtovanih dejavnosti in sredstvih zanjo za preteklo leto. Na podlagi tega sklepa Vlada Republike Slovenije posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije pregled realiziranih aktivnosti in za to namenjenih sredstev po posameznih resorjih v letu 2025.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Ko se pripravlja poročilo, objava vsebine takih gradiv na spletni strani ni potrebna.

Suzana Lep Šimenko
ministrica

Poročilo o realizaciji načrtovanih dejavnosti in sredstvih za Slovence izven meja Republike Slovenije v letu 2025

Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je na 1. nadaljevanju 2. seje, 21. 3. 2019, sprejela sklep, da priporoča Vladi Republike Slovenije (v nadaljevanju Vlada RS), da najkasneje meseca maja tekočega leta poroča o realizaciji načrtovanih dejavnosti in sredstvih zanjo za preteklo leto.

V tabeli so navedena sredstva, ki so jih namenili posamezni resorji za dejavnosti Slovencev izven Republike Slovenije v letu 2025 (v EUR):

	Slovenci v zamejstvu	Slovenci po svetu	Slovenci v zamejstvu in po svetu	SKUPAJ
USZS	8.708.210,03	2.281.909,39		10.990.119,42
MGTŠ (in SPIRIT)	594.578,99	167.476,82		762.055,81
MKGP	313.870,00			313.870,00
MK (in JSKD in JAK)	387.685,00	4.600,00		392.285,00
MORS	94.544,00			94.544,00
MVI	606.954,00	3.072.627,61		3.679.581,61
MVZI	153.900,00	513.000,00		666.900,00
MDDSZ (in JŠRIPS)			602.890,00	602.890,00
MKRR	1.000.000,00			1.000.000,00
SKUPAJ	11.859.742,02	6.039.613,82	602.890	18.502.245,84

V nadaljevanju posredujemo poročilo o realiziranih aktivnostih po posameznih resorjih.

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (v nadaljevanju: Urad) vzpodbuja kulturno, gospodarsko, znanstvenoraziskovalno, izobraževalno, športno in drugo povezovanje slovenskih skupnosti zunaj meja Republike Slovenije z matično državo. Vzdržuje stalne stike s slovenskimi narodnimi skupnostmi v sosednjih državah in s Slovenci po svetu ter njihovimi organizacijami, z namenom ohranjanja in razvoja narodne, jezikovne in kulturne identitete. Urad spremlja in usklajuje delo ostalih ministrstev Vlade Republike Slovenije glede skrbi in povezovanja s Slovenci zunaj državnih meja.

Pri svojem delu sodeluje tudi s Komisijo DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu ter organizacijami civilne družbe v Sloveniji v smislu skupne skrbi za pripadnike avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah in Slovence po svetu.

Izvajanje finančne podpore

Urad je v letu 2025 izvedel dva javna razpisa:

- Javni razpis za razpisno področje A v letu 2025: finančna podpora avtohtoni slovenski narodni skupnosti v zamejstvu, namenjen spodbujanju dejavnosti Slovencev, ki živijo v sosednjih državah, in njihovo povezovanje z Republiko Slovenijo.
- Javni razpis za razpisno področje B v letu 2025: finančna podpora Slovincem po svetu, namenjen spodbujanju dejavnosti Slovencev, ki živijo po svetu, in njihovem povezovanju z Republiko Slovenijo.

Svet Vlade RS za Slovence v zamejstvu in Svet Vlade RS za Slovence po svetu

Svet Vlade RS za Slovence v zamejstvu in Svet Vlade RS za Slovence po svetu sta stalni posvetovalni telesi Vlade RS, ki opravljata naloge na podlagi Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja. Sveta sodelujeta pri oblikovanju in izvajanju politike ter pripravi strategije na področju skrbi za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Urad je bil v letu 2025 s člani obeh posvetovalnih teles v stalnih stikih, jih sproti obveščal o vseh relevantnih izzivih, ki so bili pomembni za slovenske skupnosti izven Republike Slovenije ter s tem pomembno nadgradil obstoječe sodelovanje. V letu 2025 je bilo izvedeno srečanje članov sveta vlade z ministrom v okviru prireditve Dobrodošli doma.

Gospodarstvo

Urad usmerja svoje delovanje v utrjevanje povezav med slovenskimi gospodarskimi akterji zunaj meja Republike Slovenije in gospodarskimi ter institucionalnimi strukturami v matični državi. S tem se uresničuje cilj, da slovenske skupnosti v zamejstvu in po svetu ne ostajajo zgolj nosilci kulturne in jezikovne identitete, temveč se sistematično prepoznava in krepi tudi njihov gospodarski, razvojni in inovacijski potencial. Vzporedno s tem Urad aktivno sodeluje pri nadgradnji Slovenske globalne poslovne mreže. Cilj teh prizadevanj je oblikovanje povezanega, razvojno usmerjenega skupnega gospodarskega prostora, ki krepi konkurenčnost, inovativnost in mednarodno prepoznavnost Republike Slovenije ter slovenskih skupnosti v zamejstvu in po svetu.

Junija je v Novi Gorici potekalo svetovno poslovno srečanje Slovenian Global Business Meeting – Posluj s Slovenci in zmaguj!, kjer je bila uradno predstavljena in je začela delovati Slovenska globalna poslovna povezava (SGPP–SGBN). Na dogodku se je zbralo 140 gospodarstvenikov iz Slovenije in sveta, ki so s svojo prisotnostjo potrdili pomen močne globalne mreže slovenske poslovne skupnosti. V okviru dogodka so potekale raznolike vsebinske razprave in okrogle mize, kjer so udeleženci izpostavili pomen povezovanja, prenosa znanja in vzpostavljanja zaupanja med slovenskimi poslovnimi akterji po svetu.

Obveščanje in komunikacija s Slovenci v tujini ter z javnostmi v Sloveniji

Na portalu Slovenci.si se je v letu 2025 nadaljevalo z aktivnostmi za povečanje poročanja s strani slovenskih skupnosti zunaj Slovenije. Urad si je prizadeval, da bi se poročanje o izseljenjskih tematikah širilo v različne medije, še posebej v sklopu poročanja RTV Slovenija in s poudarkom na oddaji Rojaki, ki jo pripravlja mariborski studio.

Prek spletnih platform je Urad ohranjal stike z relevantnimi predstavniki društev in slovenskih skupnosti s pomočjo mesečnih srečanj, ki so se izkazala za orodje učinkovite komunikacije. Na spletnih omrežjih je bil Urad aktivno prisoten na Facebook-u, LinkedIn-u in Instagramu. Vsa omrežja vsebujejo objave, ki se nanašajo na aktivnosti Urada in aktivnosti slovenskih društev po svetu.

Podajanje mnenj v postopku pridobivanja državljanstva po 13. členu Zakona o državljanstvu Republike Slovenije

Urad je, v skladu s 3. členom Uredbe o merilih za ugotavljanje nacionalnega interesa pri sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije na podlagi 13. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije, nadaljeval z oblikovanjem oziroma podajanjem mnenj o izpolnjevanju meril ter o upravičenosti za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije.

Izseljenstvo

Urad je bil v letu 2025 aktiven na področju povezovanja in sodelovanja s Slovenci v izseljenstvu. Minister in državna sekretarka sta opravila vrsto obiskov pri slovenskih skupnostih. S predstavniki in člani teh skupnosti sta se srečevala tako na uradu kot preko spleta. Ohranilo se je tudi sodelovanje na dogodkih, ki so jih pripravili rojaki po svetu. Izvedba nekaterih srečanj se je ohranila prek spleta oz. na hibridni način, kar je omogočilo znatnejšo prisotnost urada ter večji vpogled v delovanje skupnosti. V letu 2025 se je nadaljevalo financiranje programov in dela slovenskih skupnosti - ohranitev delovanja vseh ključnih izseljenskih struktur za ohranjanje in razvoj slovenske identitete.

Urad je v okviru svojih rednih nalog spremljal položaj in izvajal stike s slovensko skupnostjo v Evropi. Spodbujal in finančno podpiral je aktivnosti učiteljev in učiteljic dopolnilnega pouka slovenščine, slovenskih katoliških misij in slovenskih poslovnih klubov in organizacij na tem področju. V letu 2025 se je nadaljevala aktivnost družinskih počitnic v Baasnu v Severnem Porenju-Vestfaliji v Nemčiji, ki pa vedno bolj vključuje tudi slovenske skupnosti iz bližnjih držav in sodelovanje s Slovenijo. Slovenska društva, ki povezujejo mlajše generacije izseljencev, del aktivnosti ohranjajo na spletu in iščejo načine za povezovanje z drugimi slovenskimi društvi. Jeseni je državna sekretarka Vesna Humar obiskala slovensko skupnost v Srbiji ter Luksemburgu, Belgiji in na Nizozemskem. Novembra sta se minister in državna sekretarka udeležila prve mednarodne konference o italofoniji v Rimu, kjer sta se prav tako srečala s Slovenci, ki tam živijo in delujejo.

Urad je tudi v letu 2025 spodbujal delovanje vseh oblik slovenstva na Zahodnem Balkanu, še posebej sodelovanje skupnosti Slovencev pri dopolnilnem pouku slovenščine, ki ga usklajuje in izvaja Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje. Ob tem je urad podpiral tudi projekte, namenjene mladim: srečanje učencev šol slovenskega dopolnilnega pouka, tabor slovenskih otrok v BiH, otroški kviz, v katerem otroci prikazujejo in izpopolnjujejo svoje znanje o Sloveniji in slovenskem jeziku, izmenjave otrok s šolami v Sloveniji ipd. Tesno sodelovanje in vzdrževanje stikov v celotni regiji je izjemnega pomena tako za krepitev in utrjevanje povezanosti slovenskih rojakov z matično domovino kot tudi za Slovenijo, saj lahko bistveno pripomore pri navezovanju stikov z domačim gospodarstvom, kulturo in drugimi področji.

Tudi v letu 2025 je urad na predlog pristojnih veleposlaništev izdajal priznanja za slovenska društva in posameznike, ki jih urad podeljuje ob visokih obletnicah in izjemnih dosežkih.

Nadaljevale so se aktivnosti na področju vračanja v Republiko Slovenijo in delovanje informacijske točke, ki na enem mestu nudi individualno svetovanje ter celovito pomoč Slovincem zunaj meja Republike Slovenije, ter njihovim potomcem, glede sodelovanja, vračanja in priseljevanja v matično domovino.

V letu 2025 so bile izvedene še naslednje aktivnosti:

- izvedba nagradnega natečaja za diplomske, magistrske in doktorske naloge na temo Slovencev v zamejstvu oziroma v izseljenstvu;
- podpora in sodelovanje z Društvom v tujini izobraženih Slovencev (VTIS), ki ima danes že več kot 3.000 članov v 50 državah sveta in 16 lokalnih odborov;
- podpora in sodelovanje z Ameriško-slovensko izobraževalno fundacijo (ASEF), ki posreduje pri organizaciji in štipendiranju gostovanj slovenskih podiplomskih in podoktorskih študentov in raziskovalcev pri slovenskih mentorjih v tujini ter pri gostovanju potomcev slovenskih izseljencev pri raziskovalnih ustanovah, univerzah in podjetjih v Sloveniji;
- razpis teme za sofinanciranje ciljno-raziskovalnega projekta (CRP) na temo izseljenstva;
- priprava nabora ukrepov za krepitev politike vračanja slovenskih izseljencev in njihovih potomcev;
- nadaljnja podpora prizadevanjem za odprtje novih lektoratov slovenskega jezika, kjer so za to možnosti in je tudi slovenska skupnost: São Paulo (Brazilija), Toronto (Kanada), Seattle (ZDA), Sydney (Avstralija);

- sofinanciranje rednega delovanja organizacij civilne družbe, katerih osnovna dejavnost je sodelovanje s slovenskimi skupnostmi zunaj Republike Slovenije ter sodelovanje z njimi (po abecednem vrstnem redu): Izseljensko društvo Slovenija v svetu (SVS), Rafaelova družba (RD), Svetovni slovenski kongres (SSK) in Združenje Slovenska izseljenska matica (SIM);
- finančna podpora projektom, ki pomenijo večje vključevanje mladih v sodobne oblike povezovanja: klubi, internet – socialna omrežja, blogi, dogodki in okrogle mize za mlade, tabori, študentska izmenjava, izmenjava praks v podjetjih, jezikovni tečajji, druženja;
- sofinanciranje tečajev slovenskega jezika na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik, ki so potekali v obeh oblikah, v živo in prek spleta ter tečaja Halo, tukaj slovenski Mediteran na Fakulteti za humanistične študije Univerze v Kopru;
- v okviru tradicionalnega srečanja Dobrodošli doma, ki povezuje Slovence iz zamejstva, sveta in domovine, je 20. in 21. junija 2025 v Novi Gorici potekalo svetovno poslovno srečanje Slovenian Global Business Meeting – Posluj s Slovenci in zmaguj!, kjer je bila uradno predstavljena in je začela delovati Slovenska globalna poslovna povezava (SGPP–SGBN).

Izobraževanje, znanost, mladi

Urad je izvedel nagradni natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela na področju izseljenstva ter nadaljeval z informiranjem vseh, ki se želijo vrniti v Republiko Slovenijo.

Arhivska dejavnost

Od leta 2015 naprej Urad skupaj z Arhivom RS (ARS) izvaja dodatne aktivnosti, ki so vezane na skrb in evidentiranje arhivskega gradiva slovenskih izseljenskih društev kot posameznih slovenskih izseljencev. Vsi obiski na terenu so se izkazali za zelo koristne in učinkovite, zato urad s tovrstnim sodelovanjem z ARS nadaljuje. Urad je v sodelovanju z Arhivom RS pripravil vsakoletni poziv izseljenskim organizacijam, s katerim smo jih obvestili o nadaljevanju in ciljih projekta evidentiranja arhivskega gradiva slovenskih zamejskih in izseljenskih organizacij in posameznikov ter jih pozvali, da prijavijo svoje potrebe po urejanju arhivov.

Dobrodošli doma

Prireditve Dobrodošli doma, ki je letno srečanje Slovenk in Slovencev iz zamejstva in sveta v domovini, sodi med najbolj obiskane dogodke, namenjene povezovanju Slovencev iz zamejstva in sveta z matično domovino. V letu 2025 jo je gostila Evropska prestolnica kulture Nova Gorica z Gorico in je bila sestavljena iz niza različnih dogodkov. Osrednje prireditve se je udeležilo več kot 2.000 obiskovalcev iz 17 držav sveta, kar potrjuje njen izrazit mednarodni značaj in visoko stopnjo obiskanosti.

Repatriacija

Vlada Republike Slovenije je 29. avgusta 2019 sprejela sklep o začetku postopka repatriacije Slovencev iz Venezuele ter sklep o ustanovitvi medresorske delovne skupine za izdelavo in izvajanje akcijskega načrta repatriacije. Urad je tudi v letu 2025 prek Slovenske Karitas nadaljeval z izvajanjem pomoči pri celoviti integraciji oseb s priznanim statusom repatriirane osebe iz Bolivarske republike Venezuele.

Zamejstvo

Urad deluje na področju zaščite avtohtonih slovenskih narodnih skupnosti v zamejstvu, ki obstajajo v vseh štirih sosednjih državah, njena številčnost, položaj in status pa se od države do države pomembno razlikujejo. Najštevilčnejša in najbolj organizirana ter najbolj zaščitena je avtohtona narodna skupnost v Italijanski republiki, najšibkejša in v primerjavi s slovenskimi skupnostmi v Italiji, Avstriji in na Madžarskem tudi najmanj zaščitena, pa je avtohtona narodna skupnost v Republiki Hrvaški. V nadaljevanju navajamo nekatere poudarke o prizadevanjih in delu Urada na tem področju v letu 2025.

Krepitev znanja slovenskega jezika

Urad je na tem področju pomagal predvsem s financiranjem tečajev in dopolnilnega pouka slovenščine, podpiranjem in sofinanciranjem projektov slovenskih skupnostih iz zamejstva s katerimi se krepi znanje slovenskega jezika ter utrjuje slovenska narodna zavest. Urad je tako npr. v Avstriji financiral projekt Slovenščina v družini ter natečaj pisanja Pisana Promlad/ Na dan z besedilom pri čemer je sodelovalo 845 mladih, 40 izobraževalnih ustanov, 70 mentorjev s 875 prispevki, s ciljem pospeševanja slovenskega jezika. Nadalje se je slovenskim dvojezičnim vrtcem na avstrijskem Koroškem in Delovni skupnosti privatnih dvo- in večjezičnih vrtcev iz Celovca nudila podpora pri ohranjanju kvalitetne dvojezične vzgoje. Strokovnemu pedagoškemu združenju iz Celovca se je nudila podpora za obnovo in nadgradnjo portala na katerem nastaja ponudba za učenje slovenskega jezika za vse učne predmete v dvojezičnih ljudskih šolah ter financirala se je priprava učnega gradiva za stvarni pouk, ki je v pomoč dvojezičnim učiteljem. Inštitutu za slavistiko na Univerzi v Celovcu je urad financiral štipendijo za koroškega Slovenca, podprle so se gledališke in druge šole za učenje in utrjevanje slovenskega jezika. Ponovno se je podprlo delovanje slovenskih knjižnih centrov v zamejstvu, ki jih je pomagal ustanoviti Urad ter delovanje slovenskih zamejskih založb, ki skrbijo za izdajo in promocijo slovenskih knjig in avtorjev. Nadalje je urad podprl delovanje slovenskih dijaških, študentskih domov in varstev, kjer poteka oskrba in vzgoja mladih v slovenskem jeziku.

V Italiji je Urad sofinanciral programe in projekte, katerih namen je ohranjanje in razvijanje jezikovnih kompetenc v slovenskem jeziku. Med nje štejejo tako že tradicionalne in visoko organizirane ustanove, kot so knjižnice (Narodna in študijska knjižnica, Feiglova knjižnica, Knjižnica Dušana Černeta), založbe (Mladika, Založništvo tržaškega tiska, Zadruga Primorski dnevnik, Mohorjeva družba in tednik Novi glas, zadruga Novi Matajur, zadruga Most in časopis Dom), pa tudi druge organizacije in društva, kot so združenja staršev šol in vrtcev, slovenske šole in vrtci, gledališka, kulturna, prosvetna društva in zveze... Pomembna organizacija je tudi Slovenski raziskovalni inštitut, ki proučuje različne vplive in dejavnike na stopnjo ohranjanja in uporabe slovenskega jezika. V dijaških in mladinskih domovih prvenstveno pomagajo mladim, da po šoli v slovenskem jeziku opravijo tako šolske obveznosti kot aktivno preživijo prosti čas.

V letu 2025 se je torej izvajala podpora projektom, dejavnostim in pobudam, ki imajo za cilj krepitev uporabe slovenskega jezika in dvig jezikovnih kompetenc govorcev slovenščine. Predstavniki Urada so se v svojih številnih stikih s političnimi predstavniki sosednjih držav dosledno zavzemali za zagotavljanje sistemskih rešitev, ki bi zagotavljale ustrezno delovanje slovenskega oziroma dvojezičnega šolstva ter ustrezno poučevanje slovenskega jezika znotraj vzgojno-izobraževalnega sistema sosednjih držav.

Učinkovito sodelovanje s slovenskimi ustanovami in posamezniki v sosednjih državah

V letu 2025 je bil izveden javni razpis za finančno podporo Slovencev v sosednjih državah, katerega namen je bil spodbujanje in ohranjanje dejavnosti Slovencev, ohranjanje slovenske identitete in slovenskega jezika, izvajali so se obiski indelovna srečanja s slovenskimi skupnostmi v sosednjih državah in v Sloveniji, izvedel se je nagradni natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela Slovencev v zamejstvu in po svetu, izbrala in sofinancirala sta se dva ciljno-raziskovalna projekta na temo zamejstvo, sofinancirali in izvajali so se gospodarski projekti, spodbujalo se je sodelovanje slovenskih organizacij v projektih evropskega čezmejnega teritorialnega sodelovanja, sofinancirali so se stroški gradnje, obnove ali nakupa infrastrukturnih objektov manjšinske predšolske, šolske vzgoje, slovenskih kulturnih domov, vzorčne kmetije, izvajali so se postopki obravnav in pregledovanja vlog za sprejem v slovensko državljanstvo po 13. členu Zakona o državljanstvu RS ter na MNZ so se podali predlogi za spremembo dotične uredbe, pregledovala so se finančna in vsebinska poročila prejemnikov sredstev, izvajala so se sodelovanja urada z drugimi pristojnimi ministrstvi (MZEZ, MVI, MK...) z namenom izvajanje podpore strokovnemu kadru v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih ustanovah, izvajanje izmenjav, izvajanje pouka slovenščine ter spremljanje položaja avtohtonih slovenskih narodnih skupnosti v sosednjih državah.

Javni razpis za sofinanciranje programov in projektov Slovencev v sosednjih državah

V letu 2025 je bil izveden javni razpis za finančno podporo Slovincem v sosednjih državah, katerega namen je bil spodbujanje dejavnosti Slovencev, ki živijo v sosednjih državah in njihovo povezovanje z Republiko Slovenijo.

Izvedba ostalih aktivnosti v okviru sodelovanja s Slovenci v sosednjih državah

V letu 2025 je Urad v okviru svojih možnosti in razmer izvedel načrtovane aktivnosti. V Sloveniji in v zamejstvu so bila izvedena številna delovna srečanja, obiski in sestanki. Pripravljala so se gradiva in informacije za ministre in predstavnike državnega zbora za njihova srečanja in sodelovanja s Slovenci v sosednjih državah. Predstavniki Urada so sodelovali v medresorskih in meddržavnih delovnih odborih in komisijah (kot npr. 10. septembra sodelovanje v Skupnem odboru Slovenija-Koroška v Celovcu itd.)

Izvedba Sveta Vlade za Slovenstvu v zamejstvu

V letu 2025 seja ni bila sklicana.

Izvedba zasedanja Slovensko – madžarske mešane komisije

Mešana komisija v letu 2025 ni bila sklicana.

Izvedba dogodkov na področju gospodarstva, mladih in znanosti

V letu 2025 so bili izvedeni štiri dogodki (na avstrijskem Koroškem, v Trstu, na Reki in na Bledu) v okviru iniciative M.A.J., multidisciplinarni izobraževalni program za mlade iz slovenskega zamejstva. Uspešno se je izvedel dogodek za mlade na smučarskih skokih v Planici 28. marca, kamor je prispelo 600 otrok iz slovenskega zamejstva. Nadaljevale so se aktivnosti povezane z Zamejsko gospodarsko koordinacijo in z Zamejsko športno koordinacijo (ZAŠKO), Prav tako se je junija 2025 ustanovila še Zamejska kulturna koordinacija.

Urad je nadalje aktivno podpiral prizadevanja na za razvoj kmetijstva, ki ima pomemben vpliv na ohranitev in razvoj slovenstva v sosednjih državah v okviru koordinacije Agroslovak ter nadaljeval z aktivnostmi povezanimi za izgradnjo VTIK v Prezidu/Gorskem kotarju na Hrvaškem. Nadalje je Urad v letu 2025 namenjal pozornost Evropskim združenjem za teritorialno sodelovanje ter čezmejnem programom Interreg, tako na območju poselitve avtohtone slovenske narodne skupnosti na Madžarskem, Avstriji, Hrvaškem kot v Italiji. Urad se zaveda dejstva, da je vključitev manjšin v izvajanje čezmejnih projektov velika dodana vrednost za programe Interreg ITA – SI, Interreg SI – HU, Interreg SI – HR in Interreg SI – AUT, saj je slovenska manjšina prepoznana kot pomemben deležnik programskega območja.

Gospodarski in kmetijski razvoj avtohtone narodne skupnosti na Hrvaškem

Izvedene aktivnosti oziroma izgradnja hleva VTIK GK v letu 2025 zagotavljajo zaključek projekta in s tem tudi gospodarsko krepitev avtohtone slovenske narodne skupnosti na obmejnem področju s Hrvaško oziroma natančneje v Gorskem kotarju.

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (vključno z Javno agencijo SPIRIT Slovenija)

Prejemnik	Država	Namen nakazila	EUR
Razvojna agencija Slovenska krajina	Madžarska	Javnega razpisa za sofinanciranje gospodarskih struktur avtohtone slovenske narodne skupnosti v zamejstvu v letu 2025	54.000,00
Slovensko deželno gospodarsko združenje, Trst	Italija	Javnega razpisa za sofinanciranje gospodarskih struktur avtohtone slovenske narodne skupnosti v zamejstvu v letu 2025	60.000,00
Slovenska gospodarska zveza, Celovec	Avstrija	Javnega razpisa za sofinanciranje gospodarskih struktur avtohtone slovenske narodne skupnosti v zamejstvu v letu 2025	60.000,00
SLO CRO Gospodarska zbornica	Hrvaška	Javnega razpisa za sofinanciranje gospodarskih struktur avtohtone slovenske narodne skupnosti v zamejstvu v letu 2025	57.386,88
Zveza slovenskih društev na Hrvaškem	Hrvaška	Javnega razpisa za sofinanciranje gospodarskih struktur avtohtone slovenske narodne skupnosti v zamejstvu v letu 2025	60.000,00
Olimpijski komite Slovenije - Združenje športih zvez -regijske pisarne v zamejstvu	Italija, Avstrija, Hrvaška, Madžarska	Izvajanje športnih programov v zamejstvu v slovenskem jeziku	200.000,00
SLOVENSKA ŠPORTNA ZVEZA- SLOWENISCHER SPORTVERBAND	Avstrija	Delovanje zamejskih športnih zvez	15.300,00
ZDRUŽENJE SLOVENSКИH ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI	Italija	Delovanje zamejskih športnih zvez	12.000,00

Javna agencija SPIRIT Slovenija

Javna agencija SPIRIT Slovenija sofinancira dejavnost slovenskih poslovnih klubov v tujini od leta 2008. Poslovni klubi izvajajo nabor aktivnosti, namenjenih podpori slovenskim podjetjem pri prodoru na tuje trge in tujim podjetjem pri iskanju poslovnih priložnosti v Sloveniji.

V spodnji preglednici je podan pregled porabljenih sredstev za leto 2025 za sofinanciranje izvajanja dejavnosti slovenskih poslovnih klubov v tujini:

Prejemnik	Država	Namen nakazila	EUR
Slovenska gospodarska zveza v Celovcu - SGZ	Avstrija	sofinanciranje dejavnosti slovenskih poslovnih klubov v tujini v letu 2025 na podlagi javnega razpisa 2025 - 2026 (Opomba: Poslovni klubi izvajajo nabor aktivnosti slovenskega poslovnega kluba, ki niso eksplicitno usmerjene kot program, namenjen za Slovence zunaj meja Slovenije, temveč za podporo slovenskim podjetjem v tujini. Poslovne klube iz Kosova, Nigerije in Severne Makedonije vodijo tuje - lokalne osebe, zato sredstva, izplačana slednjim, niso vključena v tabelo)	48.220,09
Slovenian Business And Research Association	Belgija	sofinanciranje dejavnosti slovenskih poslovnih klubov v tujini v letu 2025 na podlagi javnega razpisa 2025 - 2026 (Opomba: Poslovni klubi izvajajo nabor aktivnosti slovenskega poslovnega kluba, ki niso eksplicitno usmerjene kot program, namenjen za Slovence zunaj meja Slovenije, temveč za podporo slovenskim podjetjem v tujini. Poslovne klube iz Kosova, Nigerije in Severne Makedonije vodijo tuje - lokalne osebe, zato sredstva, izplačana slednjim, niso vključena v tabelo)	39.387,42
Slovensko udruženje privrednika u BiH	Bosna in Hercegovina	sofinanciranje dejavnosti slovenskih poslovnih klubov v tujini v letu 2025 na podlagi javnega razpisa 2025 - 2026 (Opomba: Poslovni klubi izvajajo nabor aktivnosti slovenskega poslovnega kluba, ki niso eksplicitno usmerjene kot program, namenjen za Slovence zunaj meja Slovenije, temveč za podporo slovenskim podjetjem v tujini. Poslovne klube iz Kosova, Nigerije in Severne Makedonije vodijo tuje - lokalne osebe, zato sredstva, izplačana slednjim, niso vključena v tabelo)	2.612,35
Slovensko deželno gospodarsko združenje - SDGZ-URES	Italija	sofinanciranje dejavnosti slovenskih poslovnih klubov v tujini v letu 2025 na podlagi javnega razpisa 2025 - 2026 (Opomba: Poslovni klubi izvajajo nabor aktivnosti slovenskega poslovnega kluba, ki niso eksplicitno usmerjene kot program, namenjen za Slovence zunaj meja Slovenije, temveč za podporo slovenskim podjetjem v tujini. Poslovne klube iz Kosova, Nigerije in Severne Makedonije vodijo tuje - lokalne osebe, zato sredstva, izplačana slednjim, niso vključena v tabelo)	27.672,02

SDBP (Slovene Dutch Business Platform)	Nizozemska	sofinanciranje dejavnosti slovenskih poslovnih klubov v tujini v letu 2025 na podlagi javnega razpisa 2025 - 2026 (Opomba: Poslovni klubi izvajajo nabor aktivnosti slovenskega poslovnega kluba, ki niso eksplicitno usmerjene kot program, namenjen za Slovence zunaj meja Slovenije, temveč za podporo slovenskim podjetjem v tujini. Poslovne klube iz Kosova, Nigerije in Severne Makedonije vodijo tuje - lokalne osebe, zato sredstva, izplačana slednjim, niso vključena v tabelo)	8.081,99
Slovenački poslovni klub	Srbija	sofinanciranje dejavnosti slovenskih poslovnih klubov v tujini v letu 2025 na podlagi javnega razpisa 2025 - 2026 (Opomba: Poslovni klubi izvajajo nabor aktivnosti slovenskega poslovnega kluba, ki niso eksplicitno usmerjene kot program, namenjen za Slovence zunaj meja Slovenije, temveč za podporo slovenskim podjetjem v tujini. Poslovne klube iz Kosova, Nigerije in Severne Makedonije vodijo tuje - lokalne osebe, zato sredstva, izplačana slednjim, niso vključena v tabelo)	72.798,08
Tun Slo s.u.a.r.l.	Tunizija	sofinanciranje dejavnosti slovenskih poslovnih klubov v tujini v letu 2025 na podlagi javnega razpisa 2025 - 2026 (Opomba: Poslovni klubi izvajajo nabor aktivnosti slovenskega poslovnega kluba, ki niso eksplicitno usmerjene kot program, namenjen za Slovence zunaj meja Slovenije, temveč za podporo slovenskim podjetjem v tujini. Poslovne klube iz Kosova, Nigerije in Severne Makedonije vodijo tuje - lokalne osebe, zato sredstva, izplačana slednjim, niso vključena v tabelo)	14.446,40
Slovenia Co. Ltd	Zambija	sofinanciranje dejavnosti slovenskih poslovnih klubov v tujini v letu 2025 na podlagi javnega razpisa 2025 - 2026 (Opomba: Poslovni klubi izvajajo nabor aktivnosti slovenskega poslovnega kluba, ki niso eksplicitno usmerjene kot program, namenjen za Slovence zunaj meja Slovenije, temveč za podporo slovenskim podjetjem v tujini. Poslovne klube iz Kosova, Nigerije in Severne Makedonije vodijo tuje - lokalne osebe, zato sredstva, izplačana slednjim, niso vključena v tabelo)	30.150,58

243.368,93

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sodeluje s slovenskimi kmetijskimi, razvojnimi in izobraževalnimi organizacijami v zamejstvu z namenom ohranjanja in razvoja slovenskega kmetijstva, podeželja ter slovenske identitete na območjih, kjer živijo avtohtone slovenske narodne skupnosti.

S sofinanciranjem aktivnosti slovenskih kmetijskih organizacij v zamejstvu Republika Slovenija spodbuja trajnostni razvoj kmetijstva in podeželja v obmejnih regijah ter krepi povezovanje slovenskega prostora preko meja države. Aktivnosti omogočajo razvoj strokovnih znanj, prenos dobrih praks in vzpostavljanje trajnih strokovnih povezav med kmetijskimi institucijami in organizacijami.

S tem se krepi gospodarska in socialna vloga kmetijstva v obmejnih območjih ter spodbuja trajnostni lokalni razvoj, ki temelji na sodelovanju, izmenjavi znanj ter ohranjanju kulturne in kmetijske dediščine slovenskega prostora.

V letu 2025 so zamejske kmetijske organizacije v skladu s sklenjenimi pogodbami uspešno izvajale potrjene letne programe aktivnosti. Organizacije so realizirale načrtovane aktivnosti na področju strokovnega sodelovanja, izobraževanja in povezovanja kmetijskih struktur, pri čemer so izpolnjevale pogodbene obveznosti do ministrstva. S tem je bilo zagotovljeno kontinuirano izvajanje aktivnosti, ki prispevajo k razvoju kmetijstva v zamejstvu ter krepitvi sodelovanja z matično domovino.

V okviru letnih programov aktivnosti so bila izvedena številna strokovna srečanja, posveti, izobraževanja in delavnice, namenjene izmenjavi znanj ter povezovanju kmetijskih organizacij in strokovnjakov iz Republike Slovenije in zamejstva. Aktivnosti so prispevale k širjenju dobrih praks, izboljšanju strokovnega sodelovanja ter krepitvi čezmejnega povezovanja na področju kmetijstva in razvoja podeželja.

V letu 2026 bo ministrstvo nadaljevalo izvajanje ukrepa »Sodelovanje z organizacijami Slovencev v zamejstvu«, katerega namen je zagotavljanje stabilne podpore organizacijam, ki delujejo na področju kmetijstva, razvoja podeželja in izobraževanja v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in Hrvaškem.

Ključne aktivnosti v letu 2026 vključujejo:

- financiranje letnih programov organizacij Slovencev v zamejstvu;
- spremljanje izvajanja programov ter pregled vsebinskih in finančnih poročil;
- organizacijo strokovnih srečanj in usposabljanj;
- krepitev sodelovanja med organizacijami v zamejstvu in institucijami v Republiki Sloveniji;
- izvajanje aktivnosti v okviru projekta Vzorčno-turistično informacijske kmetije Gorski Kotar;
- sodelovanje v okviru mreže AGROSLOMAK ter drugih oblik strokovnega povezovanja.

Aktivnosti imajo tudi pozitiven vpliv na okolje, saj spodbujajo trajnostne prakse na področju kmetijstva in razvoja podeželja, prispevajo k ohranjanju kulturne krajine, spodbujajo razvoj lokalnih dobavnih verig ter ozaveščajo o pomenu varovanja naravnih virov.

Prejemnik	Država	Namen nakazila	EUR
Kmečka izobraževalna skupnost	Avstrija	Letni program aktivnosti	86.000
Razvojna agencija Slovenska krajina	Madžarska	Letni program aktivnosti	35.000
Kmečka zveza Trst	Italija	Letni program aktivnosti	119.000
Kmetijsko izobraževalna skupnost Gorski kotar	Hrvaška	Letni program aktivnosti	36.870
ŠD KOROTAN	Avstrija	Dogovor o dolgoročnem financiranju dejavnosti v ŠD Korotan	7.000
Kmetijsko izobraževalna skupnost Gorski kotar	Hrvaška	Sofinanciranje VTIK GK	30.000,00

Javna agencija za knjigo RS

Prejemnik	Država	Namen nakazila	EUR
Založništvo tržaškega tiska	Italija	sofinanciranje stripoa na razpisu JR2-ISS-2025	4.865
Založništvo tržaškega tiska	Italija	sofinanciranje udeležbe s stojnico na 41. Slovenskem knjižnem sejmu, poziv JP2-SKS-2025	1.200
Mohorjeva družba v Celovcu	Avstrija	sofinanciranje udeležbe s stojnico na 41. Slovenskem knjižnem sejmu, poziv JP2-SKS-2025	1.200
Knjigarna Haček Celovec	Avstrija	sofinanciranje kulturnih dekavnosti v knjigarni, razpis JR2-KG-2024-2925	7.325
Tržaško knjižno središče doo, Trst	Italijo	sofinanciranje kulturnih dekavnosti v knjigarni, razpis JR2-KG-2024-2925	14.000
Mohorjeva Hermagoras	Avstrija	sofinanciranje kulturnih projektov na področju prevodov v tuje jezike za leto 2025, JR4-P-2025, Evald Flisar, Moje kraljestvo umira	3.500
MLADIKA scarl - zzož	Italija	sofinanciranje kulturnih projektov na področju prevodov v tuje jezike za leto 2025, JR4-P-2025, Vilma Purič, Burjin čas	3.146
MLADIKA scarl - zzož	Italija	sofinanciranje kulturnih projektov na področju prevodov v tuje jezike za leto 2025, JR4-P-2025, Igo Gruden, izbrane pesmi	4.000
MLADIKA scarl - zzož	Italija	sofinanciranje kulturnih projektov na področju stroškov tiska izvirnih slovenskih del v tujih jezikih za leto 2025 (v nadaljevanju: JR5-TRUBAR-2025); Jan Dominik Bogataj, Anja Božič, Enej Silvij Piccolomini - Pij II., Zgodnji humanistični spisi in zapisi o slovenskem ozemlju	1.200

Ministrstvo za kulturo (vključno z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti in brez Javne agencije za knjigo RS)

Gledališče

Za delovanje Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, ki je kot enakopravni subjekt vključeno v mrežo slovenskih gledališč, je Ministrstvo za kulturo v letu 2025 z odločbo dodelilo sredstva v višini 182.881,00 EUR, in sicer za programske materialne stroške. Slovensko stalno gledališče v Trstu sicer ostaja enakopraven član neformalne mreže slovenskih profesionalnih gledališč in bo tudi v prihodnosti sofinanciran na podlagi neposrednega poziva, kot drugi slovenski javni zavodi. V letu 2026 bo gledališče prejelo 182.881,00 evrov.

Slovenski jezik

Leta 2025 je Ministrstvo za kulturo na podlagi Javnega razpisa za izbiro ponudnikov za izvedbo projektov na podlagi nacionalnega programa za jezikovno politiko v letih 2024–2025 v višini 20.000,00 evrov sofinanciralo dvoletni projekt Vsebinska, funkcionalna in estetska aktualizacija jezikovnega portala SMEjse – Slovenščina kot manjšinski jezik, ki ga izvaja inštitut SLORI iz Trsta. SLORI je

slovenska organizacija v Italiji, ki se od leta 1974 profesionalno ukvarja z raziskovanjem. Inštitut razvija in izvaja raziskovalno dejavnost, spodbuja znanstveno in strokovno razpravo, ponuja strokovno pomoč, svetovanje in storitve, ki jih namenja različnim ciljnim skupinam. V letu 2026 bo SLORI na podlagi Javnega razpisa za predstavljanje in uveljavljanje slovenskega jezika, dostopnost jezikovnih virov in priložnikov ter ozaveščanje o pomenu slovenščine v javnosti v letih 2026–2027) za projekt KLIKai: tehnološka nadgradnja jezikovnega portala Jezik na klik prejel 27.430,00 evrov.

Podpora razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih

Ministrstvo za kulturo skladno s področno zakonodajo vsako leto iz rednih sredstev financira nakup knjižničnega gradiva za potrebe sodelovanja s Slovenci v zamejstvu. Sredstva v okviru vsakoletnega neposrednega poziva za nakup knjižničnega gradiva načrtujejo tiste knjižnice, ki delujejo na mejnih območjih in ki so upravičene do predlaganja nakupa tovrstnega gradiva (Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto in Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem). Za osrednje knjižnice Slovencev v zamejstvu se upoštevajo: Narodna in študijska knjižnica Trst, Slovenska študijska knjižnica Celovec, Zveza Slovencev na Madžarskem s sedežem v Monostru (ker osrednja knjižnica Slovencev na Madžarskem ne obstaja) ter Gradska knjižnica »Ivan Goran Kovačić« Karlovac.

Skupno omenjene knjižnice za nakup knjižničnega gradiva za potrebe Slovencev v zamejstvu letno prejmejo 60.000,00 EUR, in sicer s proračunske postavke Knjižničarstvo. V enaki skupni višini sredstev bodo knjižnice za potrebe Slovencev v zamejstvu prejele tudi v letu 2026.

Ministrstvo za kulturo je tudi v letu 2025 v skladu s 26. in 55. členom Zakona o knjižničarstvu petim knjižnicam, ki delujejo na obmejnem območju, za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, dodelilo sredstva v skupni višini 21.000,00 EUR s PP Knjižničarstvo. V letu 2026 je v ta namen ministrstvo knjižnicam prav tako dodelilo skupno 21.000,00 EUR.

Italija

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper kot obmejna knjižnica že tradicionalno sodeluje s slovenskimi knjižnicami in drugimi kulturnimi ustanovami v Trstu in njegovem zaledju. Narodna in študijska knjižnica v Trstu (v nadaljevanju: NŠK) je s svojim delovanjem in gradivom glavni promotor slovenske kulture v zamejstvu. Njuno dobro sodelovanje krepi vse več skupnih projektov, ki kažejo pozitivne učinke za obe obmejni knjižnici in njune obiskovalce. Skupaj z NŠK sodelujejo v projektu promocije branja kakovostnega leposlovja slovenskih avtorjev »Primorci beremo«, v projektu izgradnje spletnega biografskega leksikona »Obrazi slovenskih pokrajin«, z izobraževalnimi srečanji in strokovnimi posveti preko Društva bibliotekarjev Primorske in Notranjske, v vsebinami za spletni portal Dobreknjige.si, na tradicionalnih srečanjih treh dežel, ki potekajo v Kopru pod geslom »Knjižnice brez meja«, pri skupni digitalizaciji starejšega primorskega časopisja ipd. V bralnem tekmovanju za 5. in 6. razrede osnovnih šol »Berimo z Rovko Črkolovko« preko NŠK sodelujejo tudi učenci slovenskih osnovnih šol iz Trsta in okolice.

NŠK je tudi prejemnica obveznega izvoda javno financiranih publikacij. Letno prejmejo okvirno 4.000 enot knjižničnega gradiva. Domoznanska dejavnost Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper vključuje tudi področje tržaške pokrajine, zato zbira tudi gradivo, povezano s slovensko narodno manjšino v Italiji. Državna sredstva ministrstva za kulturo za nakup knjižničnega gradiva usmerja v Knjižnico Pinka Tomažiča in tovarišev na Opčinah, v Občinsko knjižnico Zgonik, v Občinsko knjižnico Nade Petrot v Nabrežini, v Oddelek s slovenskim jezikom Občinske knjižnice Milje ter v Mladinski oddelek NŠK. V Knjižnici Borisa Pahorja na Proseku so oblikovali tudi prvo premično zbirko za Slovensko narodno manjšino na Tržaškem. Koprška knjižnica je skupaj z NŠK uporabnikom dostopna po sistemu ene plačane članarine. Ta omogoča članom NŠK brezplačen dostop do vseh storitev Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper. Dogovor je ugoden tudi za člane koprške knjižnice, saj jim recipročno omogoča prosto uporabo storitev NŠK, ki ima tudi bogato zbirko domoznanskega in študijskega gradiva. Člani koprške ali tržaške knjižnice lahko na tak način brezplačno koristijo storitve obeh knjižnic. Knjižnica članom NŠK omogoča tako brezplačno izposajo slovenskih elektronskih knjig kot tudi brezplačen dostop na daljavo do vrste elektronskih podatkovnih zbirk. Z bibliobusom obiskujejo kraja Devin in Mavhinje v občini Nabrežina na Tržaškem.

Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica

Sodelovanje med Goriško knjižnico Franceta Bevka in slovenskimi knjižnicami v Italiji poteka na vseh strokovnih in kulturno-izobraževalnih področjih ter ima že dolgo tradicijo. Novogoriška knjižnica je v preteklosti slovenskim knjižnicam onstran meje ves čas nudila strokovno pomoč pri urejanju zbirk in jim svetovala pri izposoji. Uspešno sodelovanje nadgrajujejo s strokovnimi srečanji in prireditvami. Z zamejskimi knjižnicami ohranjajo stike tudi preko skupnih projektov, npr. Primorci beremo in Rastem s knjigo. Tržaška in goriška knjižnica sta aktivni tudi na spletnem portalu Obrazi slovenskih pokrajin in Dobreknjige.si. Knjižničarji z obeh strani meje sodelujejo v Društvu bibliotekarjev Primorske in Notranjske, ki skrbi za razvoj stroke, organizira izobraževanja in srečanja knjižničarjev z obeh strani meje. Goriška knjižnica Franceta Bevka pridobiva državna sredstva za nakup knjižničnega gradiva za večino slovenskih knjižnic v Goriški in Videmski pokrajini preko neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva, ki ga vsako leto pripravi Ministrstvo za kulturo. Bibliobus novogoriške knjižnice mesečno obišče dve postajališči v Italiji v krajih Špeter in Doberdob. Slovenci, ki živijo v Italiji, obiskujejo tudi Goriško knjižnico Franceta Bevka v Novi Gorici, zato ta beleži spodoben delež aktivnih članov iz slovenskega zamejstva v Italiji. Domoznanska dejavnost novogoriške knjižnice vključuje tudi področje Goriške in Videmske pokrajine, zato zbirajo tudi gradivo, ki izhaja v Italiji in se kakorkoli nanaša na slovensko manjšino (avtor, založba, zgodovinske in ostale vsebine, ki govorijo o Slovencih). Pri tem so jim v veliko pomoč vezi, ki jih imajo stikane z različnimi organizacijami, društvi, ki redno skrbijo za dotok gradiva novogoriški knjižnici. Informacija o dostopnosti tega gradiva je razširjena tudi v Italiji, saj zamejski Slovenci redno posegajo po njem in v novogoriški knjižnici iščejo potrebne informacije.

Hrvaška

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto uspešno sodeluje z »Gradsko knjižnico Ivan Goran Kovačić« iz Karlovca, ki je Osrednja knjižnica za Slovence na Hrvaškem. Z njo sodeluje pri izvajanju knjižnične dejavnosti za Slovence na Hrvaškem, organizaciji in izvedbi literarnih in strokovnih srečanj, izmenjavi strokovnih delavcev ter primerov dobre prakse. Sodelujejo tudi na področju nabave, obdelave in dostave knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku za slovenske uporabnike osrednje knjižnice v Karlovcu. Novomeška knjižnica organizira tudi vrsto aktivnosti in projektov, s katerimi želi Slovincem, živečim na obmejnem območju na Hrvaškem, povečati dostopnost knjig v slovenskem jeziku, razvijati njihove bralne navade ter izboljšati stik s slovensko knjigo in slovenskim jezikom. Z bibliobusom obiskujejo obmejna kraja Žakanje in Kamanj.

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper kot obmejna knjižnica s hrvaško Istro že tradicionalno sodeluje s knjižnicami in slovenskimi društvi v Istrski županiji ter v severnem delu Primorsko-Goranske županije (Reka). Knjižnica je v sodelovanju z Gradsko knjižnico Umag in Gradsko knjižnico Poreč uporabnikom obeh knjižnic dostopna po sistemu plačila ene članarine. Ta omogoča članom Gradske knjižnice Umag in Gradske knjižnice Poreč brezplačen dostop do vseh storitev Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper. V ta namen je z Gradsko knjižnico Umag in Gradsko knjižnico Poreč že podpisala Sporazum o skupni uporabi storitev, ki omogoča brezplačen dostop do slovenskih elektronskih knjig in drugih elektronskih virov kopske knjižnice.

Premične zbirke knjižničnega gradiva, namenjene slovenski manjšini, ljubiteljem slovenskega jezika in slovenskim turistom, vzdržuje v Gradski knjižnici Umag, v Slovenskem domu KPD (kulturno-prosvetno društvo) Bazovica (Reka) in v Oddelku Červar Porat Gradske knjižnice Poreč.

V sodelovanju s Slovenskim kulturnim društvom Istra v Pulju, Slovenskim kulturnim društvom Ajda v Umagu, Gradsko knjižnico i čitaonico Pula ter Gradsko knjižnico Umag so vzpostavili bibliobusni postajališči v Umagu in Pulju. V sodelovanju s slovenskim kulturnim društvom, osnovno šolo in občino Buzet so vzpostaviti bibliobusno postajališče tudi pred Osnovno šolo "Vazmoslav Gržalja" v Buzetu, ki je ena od štirih hrvaških osnovnih šol, ki izvaja fakultativni pouk slovenskega jezika po modelu C. Domoznanska dejavnost Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper vključuje tudi področje Istrske pokrajine, zato knjižnica zbira tudi gradivo, povezano s slovensko in italijansko narodno manjšino na Hrvaškem. Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper skupaj s knjižnicami Istre sodeluje na tradicionalnih strokovnih srečanjih treh dežel, ki potekajo v Kopru pod geslom »Knjižnice brez meja«.

Avstrija

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (v nadaljevanju: KOK) je splošna knjižnica, ki deluje na obmejnem območju z Avstrijo, zato s svojimi dejavnostmi posebno pozornost posveča zamejcem, koroškim Slovencem. Že vrsto let s sredstvi Ministrstva za kulturo izvaja nakup knjižničnega gradiva za Slovensko študijsko knjižnico Celovec. Iz domačega okolja so bralno značko za odrasle »Korošci pa bukve beremo« uspešno prenesli tudi med zamejce v Avstriji, ki so se odzvali z navdušenjem. KOK na ta način skrbi za ohranjanje slovenskega jezika pri koroških Slovencih v Avstriji, podpira kulturno-umetniško izražanje zamejcev v maternem jeziku, skrbi za kulturno povezovanje z matičnim narodom, širi slovensko besedo med Slovenci v zamejstvu, spodbuja branje v slovenskem jeziku, informira v širšem kulturnem prostoru, izobražuje v širšem kulturnem prostoru oz. zadovoljuje informacijske, izobraževalne ter kulturne potrebe okolja, skrbi za pretok informacij in znanja med Slovenijo in slovensko manjšino v Avstriji. Slovenska študijska knjižnica v Celovcu je tudi prejemnica obveznega izvoda javno financiranih publikacij. Letno prejmejo okvirno 4.000 enot knjižničnega gradiva. Odkar so v KOK za zamejce razširili knjižnične storitve z medknjižnično izposajo in pravljičnimi uricami, se je zanimanje za aktualno knjižno gradivo precej povečalo. Glede na to, da na avstrijskem Koroškem raste trend in vpis na dvojezične izobraževalne programe, se šole in vrtci na njih obračajo s prošnjo, da bi jim posodili slovensko knjižno gradivo za dalj časa. Upoštevajo tudi njihove želje in jim pripravijo gradivo, ki ustreza učnim potrebam. Za zdaj oskrbujejo samo šole in vrtce, ki so v neposredni bližini Celovca, bolj oddaljene pa morajo zavrniti, saj jim glede na dosedanje finančno, kadrovsko in logistično stanje te storitve ne morejo ponuditi. Zanimanje za premične zbirke je veliko, zato bi radi to omogočili vsem šolam in vrtcem, ki si te storitve želijo.

V KOK promocijo branja za odrasle širijo tudi v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. V bralni znački za odrasle »Korošci pa bukve beremo« sodelujejo posamezniki in zaključene bralne skupine. Del bralne značke za odrasle je tudi lahko branje. To so besedila, napisana v lažje berljivi in lažje razumljivi obliki. Lažje berljivi teksti so pomembni za različne družbene skupine, med drugim so namenjeni ljudem, ki slabo poznajo jezik oziroma slovenščina ni njihov materni jezik. »Pravljične urice z Dragano in Dadijem« organizirata Slovenska prosvetna zveza in Slovenska študijska knjižnica Celovec v sodelovanju s KOK. Pravljične urice, ki jih organizira Slovenska študijska knjižnica Celovec v sodelovanju s Slovensko prosvetna zveza so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

Madžarska

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota uspešno sodeluje z Zvezo Slovencev na Madžarskem (osrednje knjižnice za Slovence v Porabju namreč nimamo) in med drugim redno kandidira na razpisih Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu za sredstva, s katerimi vsaj delno pokrije stroške delovanja bibliobusa na »porabski progi«. Potujoča knjižnica (bibliobus) je ena od organizacijskih enot Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota, ki izposoja slovensko gradivo tudi Slovencem v Porabju. Bibliobus ima v Porabju pet postajališč. Obiskujejo ga uporabniki vseh starostnih skupin. Knjižnica izvaja tudi pravljične urice ter druge bibliopedagoške aktivnosti za predšolske in šolske otroke prvih razredov osnovnih šol (Gornji Senik, Števanovci in Monošter). T. i. »Slovensko polico« s knjižnim gradivom v dvojezičnih OŠ na Gornjem Seniku in v Števanovcih redno dopolnjujejo z izborom knjižnega gradiva v slovenskem jeziku. S to storitvijo otrokom povečujejo dostopnost knjig v slovenskem jeziku, spodbujajo branje in prispevajo k širjenju bralne kulture ter omogočajo medsebojno izmenjavo knjig. V letu 2025 so nadaljevali tudi z bralno značko za odrasle. Izbor knjig prilagodijo ciljni skupini, kar pomeni, da izberejo lažje berljivo gradivo v slovenskem knjižnem jeziku, ki mu dodajo tudi gradivo v narečni obliki. Nadaljevali so tudi z izvajanjem projekta »Obujamo dediščino: pravljični večeri za odrasle«. Projekt je pri porabskih Slovencih naletel na odličen odziv, z njegovo pomočjo so uspeli najti pot do poslušalcev z govorno besedo v domačem narečju.

Muzejska dejavnost

V letu 2025 muzeji niso podprli nobenega programa, so pa državni muzeji sodelovali s Slovenci po svetu:

Narodni muzej Slovenije

Pišem vam iz doline pri Trstu – Josip Pangerc (5. 12. 2024 – 5. 5. 2025), avtor Marco Manin je 2025 prejel častno Valvasorjevo priznanje (sredstva za program NMS v letu 2024).

Slovenski etnografski muzej

- Ponovna vzpostavitev kustodiata za slovenske izseljence, zamejce, pripadnike narodnih manjšin in drugih etnij v Sloveniji - aktivno delo kustodiata, tudi sodelovanje z društvi in organizacijami na tem področju.
- 1. marec 2025 – 31. julij 2025: Razstava Slovenija na Unescovem seznamu nesnovne kulturne dediščine, gostovanje razstave v Clevelandu, ZDA
- 20. maj 2025: Projekcija filma Spomini na Branko Sušnik, pogovor o njenem življenju in delu v Paragvaju ter predstavitev zbornika v Slovenski kinoteki
- 27. maj 2025: Predstavitev zbornika Pogledi na Branislavo Sušnik in njen prispevek k raziskavam paragvajskih staroselskih ljudstev
- Teren – Črni vrh/Montefocsa (slovensko zamejstvo v Italiji), dokumentiranje Blumarjev, pustne dediščine v zamejstvu
- Predavanje o pustni dediščini v Sloveniji zamejski skupnosti v Clevelandu (finančno v letu 2026, izvedba v času pusta v letu 2026)

Moderna galerija pripravlja v juniju 2026 pregledno razstavo Umetniška dela iz Slovenskega narodnega doma. Cleveland, OH 44103 na razstavi z naslovom *Gregor Perušek / Harvey Gregory Prusheck*.

Moderna galerija je prejela sredstva razstavnega projekta Gregorja Peruška s strani Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu podprt tako leta 2025 (raziskovanje) kot 2026 (predavanje ameriškega kustosa v okviru obrazstavnih dogodkov), in sicer 4.500 evrov v letu 2025 in 2.100 evrov v letu 2026.

Služba za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje

Tudi v letu 2025 je prek Slovenskega kulturno-informacijskega centra Osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem prejela 4.000,00 EUR, namenjena čezmejnemu sodelovanju, enaka višina je predvidena v letu 2026.

Kroženje kulturnih projektov

Ministrstvo za kulturo je leta 2025 v okviru Javnega poziva za kroženje kulturnih projektov v letu 2025 (JCP-KKP-2025) prvič omogočilo sodelovanje tudi zamejskim organizacijam. Na poziv so se lahko prijavile pravne osebe s sedežem v Avstriji, Italiji, na Hrvaškem ali Madžarskem, ki aktivno delujejo na področju kulture ter povezovanja in sodelovanja Slovencev v zamejstvu. Namen poziva je bil spodbujanje decentraliziranega kroženja kulturnih vsebin in razvoja občinstev, med cilji pa so tudi razvoj slovenskega jezika, izboljšanje dostopnosti do kulturnih vsebin v slovenskem zamejstvu ter povezovanje tam živečega slovenskega prebivalstva z matično domovino. V okviru javnega poziva je bilo v sklopu B, na katerega so se lahko prijavili kandidati iz zamejstva, za predmet javnega poziva namenjenih 80.000,00 EUR, od tega je bilo porabljenih 13.710,00 EUR.

Ministrstvo za kulturo je v začetku leta 2026 razpisalo Javni poziv za kroženje kulturnih projektov 2026 (JCP-KKP-2026). Na sklop B se ponovno lahko prijavijo pravne osebe (npr. javni zavodi, zveze društev, društva) iz zamejstva, ki aktivno delujejo na področju kulture ter povezovanja in sodelovanja Slovencev v zamejstvu. Pri tem se je glede na leto 2025 povečalo možno število projektov, s katerimi lahko na tem sklopu sodeluje posamezen prijavitelj, in sicer se lahko prijavijo z največ štirimi različnimi vlogami (v letu 2025 z največ tremi). Prav tako se je dvignil največji možen zaproseni znesek, in sicer na 4.500,00 EUR. Predvidena višina razpoložljivih sredstev, namenjenih zamejstvu, v letu 2026 ostaja 80.000 EUR. Javni poziv bo odprt do 30. septembra 2026 ali do porabe razpoložljivih sredstev.

Arhiv RS

Arhivska dejavnost

Zgodovinska vpetost slovenskega prostora v različne državne tvorbe in procesi izseljevanja so povzročili, da se arhivsko gradivo, ki se nanaša na Slovenijo in Slovence, danes nahaja v številnih javnih in zasebnih inštitucijah ter pri posameznikih po vsem svetu. To za Slovenijo pomembno gradivo je

izredno ranljivo in je močno izpostavljeno izgubi, saj praviloma nastaja zunaj javnih ustanov, in sicer v okviru zamejskih ali izseljenskih društev in organizacij ali pri v skupnostih dejavnih posameznikov. Zakonske podlage, ki bi formalizirale varovanje tega gradiva, podobno kot to veljajo na primer za javno arhivsko gradivo, ni. Pogosto je prepuščeno v hrambo posameznikom ali društvom, brez systemskega nadzora nad njegovim varovanjem ali rokovanjem z gradivom. Prav tako pa v okolju, v katerem nastaja, predstavlja jezikovno bariero za lokalne institucije, zato za njegovo varovanje ni pravega interesa.

Podatki za leto 2025

V letu 2025 je Arhiv Republike Slovenije nadaljeval z izvajanjem aktivnosti v okviru Dogovora o sodelovanju z Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, pri čemer so bili glavni poudarki dela usmerjeni v evidentiranje in strokovno pomoč na terenu ter urejanje in dostopnost podatkov zbranih v preteklih stikih (mdr. evidentiranja, strokovni obiski) pri zamejcih in Slovencih živečih po svetu. Od leta 2024 so vsi popisi evidentiranega gradiva (skupno že za 39 organizacij iz Argentine, Avstralije, BiH, Hrvaške, Nemčije, Srbije in ZDA) dostopni v spletni Evidenci arhivskega gradiva v tujini, ki se nanaša na Slovenijo in Slovence (<https://rega.ars.gov.si/rega/r/evev/index.htm>), ki se sproti dopolnjuje, kar pomeni pomemben napredek na področju dostopnosti slovenske kulturne dediščine v zamejstvu in po svetu.

Arhiv RS je v sodelovanju z USZS pripravil vsakoletni poziv izseljenskim organizacijam, s katerim so jih obvestili o nadaljevanju in ciljih projekta evidentiranja arhivskega gradiva slovenskih zamejskih in izseljenskih organizacij in posameznikov ter jih pozvali, da prijavijo svoje potrebe po urejanju arhivov. Ti odgovori so osnova za pripravo programa dela z zamejskimi in izseljenskimi organizacijami v letu 2026 in priložnost za »ad hoc« prevzeme gradiva ob ukinjanju organizacij.

Obiski organizacij Slovencev v zamejstvu in po svetu v letu 2025 niso bile izvedene. V zvezi z varstvom arhivske kulturne dediščine so aktivnosti izvajali na daljavo, in sicer predvsem svetovanja glede ravnanja z arhivsko dediščino in pripravo gradiva na predajo:

- Slovensko-avstralski klub Planica Wollongong, NSW, Avstralija;
- Zgodovinski arhiv avstralskih Slovencev za Novi Južni Wales, NSW, Avstralija;
- Slovensko društvo Slomšek, Maasmelchelen, Belgija (društvo je arhivu tudi predalo 1 tm arhivskega gradiva, ki je v fazi urejanja);
- Slovensko kulturno prosvetno društvo Mura, Bönningheim, Nemčija;
- Slovensko kulturno -športno in prosvetno društvo Slovenija, Berlin, Nemčija

V sodelovanju s USZS so izvedli tudi sestanke glede možnosti digitizacije arhivskega gradiva slovenskih organizacij v zamejstvu in po svetu. Arhiv RS in USZS sta na načelni ravni dogovorila možnosti o izvajanju delavnic, na katerih bi posameznike in organizacije v zamejstvu in po svetu senzibilizirali na problematiko in predstavili zahtevnost teh projektov.

Posebni sredstev dejavnosti Slovencev v zamejstvu in po svetu državni arhiv v letu 2025 ni namenjal, saj je aktivnost izvajal v okviru svojih rednih nalog. Edini strošek se je nanašal na zagotovitev tehnične opreme (arhivske škatle) za arhivsko gradivo, ki je prispelo iz Nemčije, v višini cca. 100 evrov.

Sredstva za izvajanje dejavnosti Slovencev v zamejstvu in po svetu v letu 2026 so zagotovljena na PP 131166 (izvajanje zakona ZVDAGA), pri čemer pa je potrebno opozoriti, da so sredstva namenjena le za kritje morebitnih službenih poti (potnih stroški, dnevnice, stroški krajšega bivanja v tujini), ne pa tudi financiranje dejavnosti področja, za katera arhiv niti nima pravne podlage.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD) prek območnih izpostav JSKD po vsej Sloveniji že vrsto let vzpostavlja in razvija intenzivno, kontinuirano ter vsebinsko raznoliko sodelovanje z zamejskimi slovenskimi skupnostmi na Hrvaškem, v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Sodelovanje poteka na številnih področjih ljubiteljske kulture, predvsem v zborovski in inštrumentalni glasbi, literaturi, gledališču, folklorni in likovni dejavnosti, ter sodobnih oblikah kulturnega izražanja (npr. kamišibaj, fotografija).

Primeri dobrih praks vključujejo redna gostovanja kulturnih skupin, skupne revije in festivale, izmenjavo mentorjev, izvedbo delavnic, okroglih miz in razstav ter vključevanje zamejskih ustvarjalcev v nacionalni sistem srečanj in natečajev JSKD. Posebej izstopajo dolgoletna partnerstva z organizacijami, kot so Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza iz Celovca, Slovensko kulturno društvo Bazovica Reka, Zveza Slovencev na Madžarskem ter zamejske kulturne zveze v Italiji (Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD), Zveza slovenske kataloške prosvete (ZSKP) Gorica in Zveza cerkvenih pevskih zborov (ZCPZ) Trst.

Sodelovanje poteka na vseh ravneh: od lokalnih povezovanj (npr. skupni nastopi godb, pevskih zborov, tamburaških skupin in gledaliških ustvarjalcev), do širših regionalnih in mednarodnih projektov, kot so Koroški kulturni dnevi, Primorska poje, Cecilijanka ter programi vključevanja Benečije v skupni slovenski kulturni prostor. Pomemben vidik predstavlja tudi delo z mladimi (lutkovne skupine, otroške folklorne skupine, dvojezične šole v Porabju), kjer ima sodelovanje dodatno vlogo pri krepitvi slovenskega jezika in kulturne identitete.

V letu 2025 je bilo sodelovanje še posebej okrepljeno v okviru enega osrednjih programov JSKD, Tednov ljubiteljske kulture, ko so bili v ospredje postavljeni zamejski Slovenci iz vseh štirih sosednjih držav. Izvedena je bila mednarodna likovna razstava v Dvorcu Bukovje ter okrogla miza na temo povezovanja zamejskih Slovencev v skupni kulturni prostor, kar predstavlja primer dobre prakse sistemskega vključevanja zamejskih skupnosti v nacionalne kulturne programe.

V letu 2025 je JSKD, ob rednih programskih sredstvih, ki so bila namenjena za izvedbo zgoraj navedenih aktivnosti iz rednega programa JSKD, zamejskim kulturnim zvezam in društvom sredstva namenil tudi prek razpisov. Iz podatkov za leto 2025 izhaja, da je bilo skupno realiziranih nekaj več kot 66.000,00 EUR za 44 sofinanciranih programov in projektov. Sredstva so bila namenjena podpori programov in projektov na področjih kulture, glasbe, gledališča, izobraževanja ter povezovanja slovenskih organizacij in skupnosti zunaj Republike Slovenije, kar potrjuje usmerjenost financiranja v krepitev kulturnih vezi, ohranjanje slovenskega jezika in identitete ter spodbujanje čezmejnega sodelovanja. Po razporeditvi sredstev, namenjenih projektom, si sledijo Italija, Avstrija in Madžarska.

Finančna podpora je omogočila nadaljnjo krepitev obstoječih partnerstev ter izvedbo kakovostnih vsebin, ki prispevajo k povezovanju skupnega slovenskega kulturnega prostora. Kljub temu obseg razpoložljivih sredstev ne zadošča za uresničitev vseh razvojnih potencialov, zato predlagamo vzpostavitev dodatnih namenskih finančnih mehanizmov za sistematično podporo sodelovanju z zamejskimi Slovenci.

Sodelovanje z zamejskimi Slovenci predstavlja pomemben steber delovanja JSKD ter bistveno prispeva k povezovanju skupnega slovenskega kulturnega prostora, krepitvi identitete in trajnostnemu razvoju ljubiteljske kulture preko državnih meja.

Prejemnik	Država	Namen nakazila	EUR
Zveza slovenskih kulturnih društev ETS	Italija	Slofest 2025 7. festival Slovencev v Italiji	3.135 €
Zveza slovenskih kulturnih društev ETS	Italija	Mednarodni glasbeni koncert	1.742 €
Zveza slovenskih kulturnih društev ETS	Italija	Hommage slovenskemu slikarju Avgustu Černigoju	2.439 €
Zveza slovenskih kulturnih društev ETS	Italija	Tržaška osmica	2.439 €
Zveza slovenskih kulturnih društev ETS	Italija	Poletno sonce	2.090 €
Zveza slovenskih kulturnih društev ETS	Italija	Od plenirja do kaštele	1.393 €
Zveza slovenskih kulturnih društev ETS	Italija	Za mir bom govoril, ljubezen, svobodo	2.439 €
Zveza slovenskih kulturnih društev ETS	Italija	Umetnost in ravnovesje uma	2.439 €

Zveza slovenskih kulturnih društev ETS	Italija	56. Primorska poje in Koroška poje	1.393 €
Zveza slovenske katoliške prosvete - Unione Culturale Cattolica Slovena	Italija	66. pevška revija Cecilijanka 2025	2.439 €
Zveza slovenske katoliške prosvete - Unione Culturale Cattolica Slovena	Italija	56. Primorska poje 2025	2.439 €
Zveza slovenske katoliške prosvete - Unione Culturale Cattolica Slovena	Italija	22. Primorski kulturni dnevi na Koroškem	1.951 €
Zveza slovenske katoliške prosvete - Unione Culturale Cattolica Slovena	Italija	Kamišibaj dan in festival	1.700 €
Zveza slovenske katoliške prosvete - Unione Culturale Cattolica Slovena	Italija	Oratorij za mlade cerkvene pevce	2.439 €
Zveza slovenske katoliške prosvete - Unione Culturale Cattolica Slovena	Italija	Gledališče na ocvrtem	2.508 €
Zveza slovenske katoliške prosvete - Unione Culturale Cattolica Slovena	Italija	Obrazi Goriške - intervjuji priznanim zaslužnim Goričanom	2.381 €
Slovenska prosvetna zveza	Avstrija	Gledališko-tehnična delavnica	531 €
Slovenska prosvetna zveza	Avstrija	Teden športa in jezika	1.991 €
Slovenska prosvetna zveza	Avstrija	Tamburaški festival	1.393 €
Slovenska prosvetna zveza	Avstrija	Gledališka delavnica v Ankaranu	2.654 €
Slovenska prosvetna zveza	Avstrija	Bralna značka	664 €
Slovenska prosvetna zveza	Avstrija	Koncert ob 80. obletnici konca druge svetovne vojne	664 €
Slovenska prosvetna zveza	Avstrija	Čušn pasjon - 14 postaj križem krašem po Koroškem, literarno glasbeni projekt	995 €
Slovenska prosveta	Italija	Mala gledališka šola Matejke Peterlin	2.949 €
Slovenska prosveta	Italija	Zlata gledališka mreža	2.818 €
Zveza Slovencev na Madžarskem	Madžarska	Projektno sodelovnje na področju petja v Porabju	2.293 €
Zveza Slovencev na Madžarskem	Madžarska	24. Mednarodna likovna kolonija	2.293 €
Zveza Slovencev na Madžarskem	Madžarska	Izdaja Porabskega koledarja 2026	2.293 €
Krščanska kulturna zveza	Avstrija	Koroška poje	1.742 €
Krščanska kulturna zveza	Avstrija	Teden mladih umetnikov	1.742 €
Krščanska kulturna zveza	Avstrija	Gledališka in lutkovna delavnica v Ankaranu	2.439 €
Krščanska kulturna zveza	Avstrija	Trivium, 25-letnica	1.393 €
Krščanska kulturna zveza	Avstrija	Kulturna čezmejna izmenjava	1.045 €
Krščanska kulturna zveza	Avstrija	Zbornik: Začelo se je pred petdesetimi leti ...	1.393 €
			66.658 €

Ministrstvo za obrambo

Ministrstvo za obrambo sofinancira programe in dejavnosti na področju žrtev vojnega nasilja in dejavnosti na področju vojnih veteranov, za izvajanje katerih je v letu 2025 namenilo:

- Zvezi vojnih invalidov NOV v Trstu 35.137,00 EUR in
- Zvezi koroških partizanov in prijateljev protifašističnega odpora Celovec 59.407,00 EUR.

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve (MZEZ) za strukture in dejavnosti Slovencev v zamejstvu in po svetu ne razpolaga s posebnimi ali dodatnimi, za ta namen določenimi sredstvi. Zato tudi v letu 2025 ministrstvo omenjenih struktur in dejavnosti ni neposredno financiralo, vendar je nadaljevalo z vsemi ustaljenimi oblikami podpore Slovincem v zamejstvu in po svetu v okviru proračunskih sredstev, ki jih prejema za svoje redno delovanje. V zvezi z navedenim MZEZ tudi za leto 2026 nima predvidenih sredstev za neposredno financiranje struktur in dejavnosti Slovencev izven Republike Slovenije.

MZEZ vse aktivnosti, ki podpirajo prizadevanja organizacij Slovencev v zamejstvu in po svetu za njihov obstoj, razvoj in napredek, uresničuje v okviru opravljanja svojih rednih nalog. Ministrstvo preko mreže diplomatskih ter konzularnih predstavništev Republike Slovenije v sosednjih državah in po svetu deluje kot nepogrešljiv vezni člen med Slovenci izven Republike Slovenije in drugimi državnimi organi Republike Slovenije. MZEZ na ta način zagotavlja ažurno in kakovostno medsebojno obveščanje ter usklajeno delovanje vseh zadevnih deležnikov. MZEZ aktivno podpira in je vpeto v izvajanje programov resornih ministrstev, ki so namenjeni Slovincem v zamejstvu in po svetu na področjih kulture, izobraževanja v slovenskem jeziku, gospodarstva in športa. MZEZ spremlja in podpira tudi povezovanje slovenske narodne manjšine v sosednjih državah s Slovenijo v okviru vzpostavljenih zadevnih zamejskih koordinacij. Ob različnih priložnostih si slovenska diplomatska in konzularna predstavništva prizadevajo za sodelovanje z organizacijami Slovencev v zamejstvu in po svetu pri pripravi dogodkov na področju javne diplomacije.

Skrb za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah in Slovence po svetu ostaja med trajnimi prednostnimi nalogami ministrstva. MZEZ je le-tem v letu 2025 namenjal posebno pozornost. Nadaljevale in krepile so se vse aktivnosti, preko katerih MZEZ utrjuje dobre odnose in vzdržuje odprt politični dialog s sosednjimi državami. Ministrstvo je v okviru uspešno delujočih skupnih odborov z deželami, ki mejijo na Slovenijo ter drugih oblik sodelovanja s sosednjimi državami angažirano tudi pri krepitvi čezmejnega sodelovanja. Slednje odpira nove razvojne priložnosti za slovensko manjšino in izboljšuje kakovost življenja na obmejnih območjih. Pomemben del političnega dialoga s sosednjimi državami ostajajo vprašanja položaja in pravic tamkajšnjih slovenskih narodnih skupnosti. Stiki se krepijo tudi z državami, v katerih prebivajo slovenski izseljenci ali zdomci.

Posebej velja izpostaviti stalno podporo MZEZ prizadevanjem slovenskih manjšinskih skupnosti v zamejstvu za polno uresničevanje njihovih pravic, ki jo ministrstvo izvaja v okviru diplomatskih stikov z uradnimi predstavniki sosednjih držav na vseh ravneh. Ministrstvo se dosledno odziva tudi na kršitve ali poskuse krčenja pravic pripadnikov slovenske narodne manjšine v teh državah, vključno z različnimi ekscesnimi dogodki, ki so uperjeni zoper slovensko manjšino ali slovenski jezik in kulturo.

Z vsemi navedenimi aktivnostmi in oblikami sodelovanja bo ministrstvo nadaljevalo tudi v letu 2026.

Navedeno dopolnjujemo z informacijo o uspešnem nadaljevanju projekta Ciljnega raziskovalnega programa (CRP), katerega pobudnik je MZEZ, z naslovom "*Slovenska skupnost na Hrvaškem v sodobnem kontekstu: analiza njihovega socialno-ekonomskega položaja in odnosa njenih pripadnikov do slovenskega jezika, kulture ter politične participacije*". Projekt, ki ga MZEZ sofinancira, je namenjen boljšemu načrtovanju aktivnosti RS v podporo slovenski narodni skupnosti na Hrvaškem, izvaja ga Inštitut za narodnostna vprašanja. Triletni raziskovalni projekt se je začel izvajati oktobra 2023 v skupni

vrednosti 60.000 EUR (v razmerju 50 % MZEZ, 50 % Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost ARIS). MZEZ je za omenjeni projekt v letu 2025 namenil 10.000 EUR, v 2026, ki je zaključno leto izvajanja, pa še 8.000 EUR.

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Skrb za področje šolstva Slovencev v zamejstvu in po svetu in s tem za ohranjanje in krepitev uporabe slovenskega jezika med Slovenci v zamejstvu in po svetu je prav gotovo ena izmed prioritete MVI na področju izobraževanja.

Pravne podlage za delovanje na tem področju so:

1. v Ustavi R Slovenije (5. čl.) in resolucijah Državnega zbora (Resolucija o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah in s tem povezanimi nalogami državnih in drugih dejavnikov RS, 4. Poglavlje, III. Šolstvo in izobraževanje, ki jo je Državni zbor RS sprejel 27.06.96, Resolucija o odnosih s Slovenci po svetu, Poglavlje 4. 1. Ohranjanje slovenskega jezika in izobraževanje, ki jo je Državni zbor RS sprejel 23.01.02);
2. v področni zakonodaji (Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakon o osnovni šoli);
3. v Zakonu o odnosih RS s Slovenci zunaj njenih meja;
4. in v bilateralnih dokumentih s sosednjimi in drugimi državami (Avstrija, Italija, Madžarska, ZRN, Hrvaška, Srbija...).

MVI ne financira organizacij Slovencev izven meja RS, pač pa v skladu z zgoraj naštetimi pravnimi podlagami nudi strokovno podporo.

V skladu z bilateralnimi dogovori s sosednjimi in drugimi državami ter področno zakonodajo so dela in naloge na tem področju, ki se izvajajo v okviru MVI, večinoma izraz tradicionalnega programa dela, ki poteka celo leto, kot je opredeljeno v programu dela MVI, njemu pripadajočih javnih zavodih ter bilateralnih dokumentih (meddržavni sporazumi, programi, protokoli...) in ESS projektih, ki vključujejo tudi slovensko manjšino.

Delo je usmerjeno v ohranjanje in krepitev slovenskega jezika in kulture ter v razvijanje pripadnosti slovenstvu v zamejstvu, izseljenstvu in zdomstvu, v celovito strokovno podporo šolstvu za pripadnike slovenske narodnosti ter v krepitev stikov z matično Slovenijo. Same naloge tradicionalnega programa usmerjenega sodelovanja potekajo v nekaj večjih sklopih, in sicer:

A. Dejavnosti ministrstva na področju zamejskega šolstva:

1. Izobraževanje pedagoških delavcev:
  - specifični tradicionalni vsakoletni seminarji na podlagi meddržavnih bilateralnih sporazumov s sosednjimi državami namenjeni izključno populaciji pedagoških delavcev iz zamejstva
  - dodatno specifično permanentno strokovno izobraževanje zaobjeto v »Katalogu programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju«
  - možnost obiskovanja ostalega permanentnega izobraževanja zaobjetega v zgoraj navedenem katalogu, ki je sicer namenjeno pedagoškim delavcem iz R Slovenije (individualno izobraževanje)
  - specifično izobraževanje za učiteljske/profesorke zbere
  - dodatno izobraževanje zamejskih šolnikov preko stikov in izmenjav s šolami in strokovnimi institucijami v Sloveniji
2. Strokovno poučne ekskurzije in t.i. šol slovenskega jezika« za učence, dijake in pedagoške delavce:
  - strokovno poučne ekskurzije za vse stopnje osnovnega in srednjega šolstva ter maturantske ekskurzije
  - hospitacije za dijake pedagoških licejev
  - specifične poletne in druge šole slovenskega jezika in kulture namenjene učencem, dijakom in pedagoškim delavcem

3. Vključevanje zamejskega šolstva v šolska tekmovanja in v druge aktivnosti namenjene šolski populaciji v Sloveniji:

- tekmovanje za Cankarjevo priznanje, Vegovo priznanje, Bralna značka, dejavnosti CŠOD, ZPMS, šola v naravi...

4. Štipendiranje na nivoju osnovnega, srednjega in višjega šolstva ter strokovnega izpopolnjevanja (gostujoči študenti):

- Kandidati iz zamejstva lahko zaprosijo za štipendijo tekom izobraževanja oz. strokovnega izpopolnjevanja v Sloveniji.

5. Logistična podpora zamejskemu šolstvu:

- nabava učbenikov, strokovne literature, revijalnega tiska, časopisja, knjig in učne opreme
- vključevanje v IKT programe/platforme namenjene šolam v Sloveniji
- priprava učnih gradiv
- strokovna podpora zamejskemu izobraževalnemu revijalnemu tisku (ilustriranje, lektoriranje...)
- jezikovni asistenti (gostujoči učitelji/vzgojitelji) iz Slovenije

MVI zelo podrobno spremlja in podpira napore slovenske avtohtone manjšine v sosednjih državah pri vzpostavljanju in vzdrževanju systemskega pristopa k učenju slovenščine in pri čezmejnem povezovanju. V celotni vertikali je tako v Italiji kot Avstriji v manjšinsko izobraževanje vključeno cca. 4.500 učencev/dijakov, v Porabju cca. 250, na Hrvaškem pa cca. 400.

Vendar pa se moramo zavedati, da je zamejsko šolstvo (celotna vertikala – od predšolske vzgoje do visokega šolstva) v vseh sosednjih državah integralni del vzgojno izobraževalnega sistema sosednjih držav (tako kot je tudi manjšinsko šolstvo v R Sloveniji integralni del vzgojno izobraževalnega sistema R Slovenije). Le-te ga tudi v celoti financirajo. Republika Slovenija vanj ne more posegati (tako kot tudi sosednje države ne morejo posegati v manjšinsko šolstvo v R Sloveniji), pač pa lahko le v skladu z bilateralnimi dogovori in ostalimi pravnimi podlagami nudi dodatno dogovorjeno strokovno podporo. Slovensko in dvojezično šolstvo v zamejstvu nudeno podporo lahko sprejme ali pa tudi ne, na kar MVI nima vpliva. Tako je vsako iskanje novih poti pogojeno s sprejemljivostjo v okviru sistema javnih uslužbenecv sosednjih držav, kar zamejski pedagoški delavci so. MVI tako ne more nameščati pedagoškega kadra, lahko pa pomaga pri opolnomočenju učiteljev, kar intenzivno dela.

B. Dejavnosti ministrstva na področju Slovencev po svetu:

1. Dopolnilni pouk slovenščine:

V skladu z Zakonom o odnosih RS s Slovenci zunaj njenih meja MVI organizira dopolnilni pouk slovenščine v evropskih državah, strokovno podporo pouku pa nudi Zavod RS za šolstvo. Pri tej dejavnosti ministrstvo sodeluje s slovenskimi kulturnimi društvi in z DKP RS v tujini ter z Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu po svetu.

Cilj dopolnilnega pouka slovenščine v tujini je ohranjanje in razvijanje slovenščine pri Slovencih po svetu, krepitev njihove slovenske identitete, pripadnosti slovenskemu narodu in stikov z matično domovino.

Pouk lahko obiskujejo Slovenci ali njihovi potomci, namenjen je otrokom od 4. leta dalje, mladostnikom in odraslim. Pouk poteka 2-4 šolske ure tedensko v oddelku, v katerem je najmanj 5 otrok oz. 7 odraslih. Starši in drugi zainteresirani dobijo informacije o pouku pri slovenskih skupnostih v tujini, na veleposlaništvih ali na spletni strani dopolnilnega pouka slovenščine Stičišče (<https://www.zrss.si/mednarodno-sodelovanje/slovenci-izven-meja/slovenci-po-svetu-sticisce/>). K pouku se prijavijo neposredno učitelju. Pouk poteka na podlagi učnega načrta, ki ga je pripravil Zavod RS za šolstvo, in sicer na različnih ravneh: začetni, nadaljevalni in izpopolnjevalni. V nekaterih državah oz. deželah/kantonih je v skladu z njihovimi predpisi pouk priznan kot del šolskega sistema. Pouk je prostovoljen in za udeležence brezplačen. Poteka v prostorih šol, slovenskih društev, DKP RS in katoliških misij. MVI organizira tudi pouk na daljavo za kraje, kjer ni mogoče organizirati klasičnega pouka (namenjen načeloma povratnikom v slovenski šolski sistem).

MVI skrbi za mrežo učiteljev in financira njihovo delo. V krajih, kjer ima učitelj lahko polno učno obveznost 22 šolskih ur, poučujejo učitelji v rednem delovnem razmerju, napoteni na začasno delo v tujino. Delo opravljajo na podlagi tripartitne pogodbe z MVI in matično šolo, kar se financira v skladu z Uredbo o plačah in drugih prejemkih javnih uslužbencev za delo v tujini. Drugod poučujejo učitelji iz lokalnega okolja, t.i. nenapoteni (honorarni) učitelji, s katerimi se sklene podjemna pogodba za plačilo honorarja in potnih stroškov. Pouk na daljavo izvajajo – prav tako na podlagi podjemne pogodbe - učitelji slovenščine, ki živijo v Sloveniji in so v večini primerov zaposleni na slovenskih šolah. Praviloma lahko kandidirajo učitelji slovenščine ali razrednega pouka, ki so v rednem delovnem razmerju na slovenskih šolah.

Nenapotene učitelje MVI poišče s pomočjo lokalnih slovenskih društev in DKP RS.

V šolskem letu 2025/2026 dopolnilni pouk poteka v 20 evropskih državah, v več kot 100 krajih, obiskuje ga preko 2300 udeležencev, od tega več kot 1400 otrok. Slovenščino poučuje skupaj 40 učiteljev, od tega 15 napoteni in 25 nenapoteni. Poleg navedenega MVI financira tudi delo 14 učiteljev, ki poučujejo na daljavo otroke napoteni oseb v tujino (DKP, MORS, SV).

Komisija za učitelje v tujini obravnava nove pobude za vzpostavitev pouka v slovenskih skupnostih v različnih državah. Število oddelkov in učiteljev se iz leta v leto povečuje. Učitelji poleg pouka redno izvajajo tudi dejavnosti ob/pri pouku ter različne dogodke znotraj slovenske diaspore.

Poleg samega pouka slovenščine MVI financira podporne in spremljevalne dejavnosti, ki jih izvaja Zavod RS za šolstvo:

- vsakoletno strokovno izobraževanje učiteljev na strokovnih srečanjih in seminarjih;
- pripravo učbenikov in nabavo strokovnih in didaktičnih gradiv, leposlovja, otroške in mladinske periodike ter drugih gradiv za izvajanje pouka in dejavnosti pri/ob pouku;

MVI nudi štipendije za poletne in druge šole slovenskega jezika, ki jih organizirajo različni izvajalci (Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, UP, SIM...).

MVI financira:

- plače in druge osebne prejemke napoteni učiteljev v skladu z Uredbo plačah in drugih prejemkih javnih uslužbencev za delo v tujini;
- honorarje in potne stroške za nenapotene učitelje in učitelje, ki poučujejo na daljavo;
- seminarje za učitelje dopolnilnega pouka slovenščine v Evropi in v Argentini, Braziliji, Kanadi, ZDA, Avstraliji;
- priprave novih učiteljev na delo v tujini;
- šole slovenščine za otroke in mladostnike v RS;
- povezave slovenskih otrok v tujini s šolami v RS;
- šole v naravi za otroke iz tujine v RS;
- posodabljanje in oskrbo spletne strani STIČIŠČE na ZRSŠ;
- po potrebi prenovo učnih načrtov za slovenščino v tujini kot jezik 1 in jezik 2.

Pouk slovenščine in t. i. sobotne šole v ZDA, Kanadi, Argentini, Braziliji in Avstraliji potekajo v organizaciji slovenskih društev ali katoliških misij. MVI nima vpliva na organizacijo pouka, izbor učiteljev, niti na financiranje njihovega dela, temveč prispeva k učenju in ohranjanju slovenskega jezika in kulture drugače:

- v sodelovanju z Uradom Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu prireja v Sloveniji strokovne seminarje za učitelje slovenskih šol v izseljenstvu ter učiteljem nudi strokovna in didaktična gradiva.
- izbira, financira in izdaja učbenike za učenje slovenščine in učbenike za spoznavanje kulturnih, zgodovinskih, zemljepisnih in drugih značilnosti Slovenije,

- omogoča obisk poletnih šol slovenskega jezika v Sloveniji za otroke in mladino.

Pri teh dejavnostih sodelujeta Zavod RS za šolstvo in Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Več informacij je dosegljivih na spletni strani Stičišče: <https://www.zrss.si/mednarodno-sodelovanje/slovinci-izven-meja/slovinci-po-svetu-sticisce/>

Preko Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik FF ULJ se je možno udeležiti spletnega tečaja slovenščine Slovene Learning Online (SLO), ki je dostopen na www.slonline.si. Tečaj je prosto dostopen in nudi priložnost za vse, ki bi se radi samostojno naučili osnovnih besed in fraz. Na njihovi spletni strani so dostopna tudi druga gradiva za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika kot npr. učbeniki za ne opismenjene otroke in najstnike, različno slikovno gradivo in spletne igre (več na strani: <https://centerslo.si/za-otroke/ie-gradiva/>).

2. Evropske šole:

MVI skrbi za napotitev učiteljev slovenščine v sistem Evropskih šol s sedežem v Bruslju, ki so namenjene otrokom uslužbencev ustanov Evropske komisije in stalnih predstavništav držav članic EU. V tem šolskem letu je napotenih 12 učiteljev in 2 ravnateljici.

Vse več otrok v celotnem zamejstvu, izseljenstvu in zdomstvu prihaja iz mešanih ali neslovenskih družin, tako da se jih vse več s slovenščino prvič sreča šele v vrtcih/šolah/dopolnilnem pouku slovenskega jezika in kulture. Šolski sistem žal ne more povsem dopolniti primanjkljaja, ki ga otroci prinesejo od doma. MVI se tega zaveda in zato je velik del strokovnega izpopolnjevanja pedagoških delavcev v zamejstvu, izseljenstvu in zdomstvu usmerjenega ravno v delo z otroki, ki jim slovenščina žal ni (več) materni jezik, in v delo s heterogenimi skupinami otrok. MVI tako intenzivno dela na opolnomočenju učiteljev.

V spodnji preglednici so prikazani nameni in višina realiziranih sredstev v letu 2025:

Dejavnost (oz. prejemnik, v kolikor je že znan)	Država	Namen	EUR
I. SLOVENC PO SVETU			
1 napotena učiteljica	Avstrija	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	98.123,00
1 napotena učiteljica + najemna učilnice	Belgija	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	97.674,00
2 napoteni in 1 nenapotena učiteljica	BIH	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	149.914,00
1 nenapotena učiteljica	Češka	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	6.000,00
1 nenapotena učiteljica	Francija	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	11.800,00
1 napotena in 9 nenapotenih učiteljic	Hrvaška	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	176.473,00

1 napotena učiteljica	Italija	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	83.064,00
Poučuje napoten učitelj DPS iz Švice (delež plače)	Lihtenštajn	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	3.440,00
2 nenapoteni učiteljici	Makedonija	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	23.420,00
1 nenapotena učiteljica	Madžarska	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	78.300,00
4 napotnih, 1 nenapotena učiteljica	Nemčija	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	605.260,61
2 nenapoteni učiteljici	Nizozemska	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	18.950,00
2 napoteni, 3 nenapoteni učitelji	Srbija/Črna gora	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	242.105,00
2 napotene učiteljice + 1 napoten učitelj	Švica	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	424.336,00
1 nenapotena učiteljica	Velika Britanija	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	10.900,00
Pouk izvaja napotena učit. iz Belgije + najemnina učilnice	Luksemburg	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	5.890,00
1 nenapotena učiteljica	Španija	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	5.720,00
1 nenapotena učiteljica	Švedska/Danska	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	8.500,00
1 nenapotena učiteljica	Finska	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	14.500,00
1 nenapotena učiteljica	Rusija	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	8.700,00
1 nenapotena učiteljica + najemnina	Združeni Arabski Emirati/Dubaj	Poučevanje dopolnilnega pouka slovenščine	28.350,00
II. SLOVENC PO SVETU (strokovna podpora)			76.720,00
III. POUK NA DALJAVO			271.179,00
IV. EVROPSKA ŠOLA			623.309,00
Skupaj Slovenci po svetu			3.072.627,61
V. ZAMEJSTVO - ITALIJA (strokovna podpora)	Italija		252.000,00
VI. ZAMEJSTVO	Avstrija		141.000,00

- AVSTRIJA (strokovna podpora)			
VII. ZAMEJSTVO - MADŽARSKA (strokovna podpora)	Madžarska		135.954,00
VIII. ZAMEJSTVO - HRVAŠKA (strokovna podpora)	Hrvaška		78.000,00
Skupaj zamejci			606.954,00
SKUPAJ MVI			3.679.581,61

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije

Prejemnik	Država	Namen nakazila	EUR
Univerza v Ljubljani: Ekonomska fakulteta za 1 strokovnjakinjo	Nova Zelandija	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	21.600
Univerza v Ljubljani: Ekonomska fakulteta za 1 strokovnjaka	Nova Zelandija	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	5.400
Univerza v Ljubljani: Fakulteta za družbene vede za 1 strokovnjakinjo	Belgija	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	10.800
Univerza v Ljubljani: Naravoslovnotehniška fakulteta za 1 strokovnjakinjo	Hrvaška	Pedagoško gostovanje	13.500
Univerza v Ljubljani: Ekonomska fakulteta za 1 strokovnjaka	Združeno kraljestvo	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	8.100
Univerza v Ljubljani: Fakulteta za družbene vede za 1 strokovnjakinjo	Združeno kraljestvo	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	8.100
Univerza v Ljubljani: Fakulteta za družbene vede za 1 strokovnjakinjo	Združeno kraljestvo	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	5.400
Univerza v Ljubljani: Veterinarska fakulteta za 1 strokovnjaka	ZDA	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	5.400
Univerza v Ljubljani: Fakulteta za šport za 1 strokovnjakinjo	Nova Zelandija	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	10.800
Univerza v Ljubljani: Fakulteta za družbene vede za 1 strokovnjakinjo	Srbija	Raziskovalno gostovanje	8.100
Univerza v Ljubljani: Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo za 1 strokovnjakinjo	Združeno kraljestvo	Raziskovalno gostovanje	10.800
Univerza v Mariboru: Fakulteta za strojništvo za 1 strokovnjakinjo	Hrvaška	Pedagoško gostovanje	5.400
Univerza v Mariboru: Filozofska Fakulteta za 1 strokovnjakinjo	ZDA	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	5.400
Univerza v Novi Gorici: Center za kognitivne znanosti jezika za 1 strokovnjaka	ZDA	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	5.400
Univerza v Novi Gorici: za 1 strokovnjaka	ZDA	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	10.800
Nova Univerza: Fakulteta za državne in evropske študije za 1 strokovnjakinjo	Nizozemska	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	10.800

Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu za 1 strokovnjakinjo	Argentina	Pedagoško in raziskovalno gostovanje	64.800
Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu za 1 strokovnjakinjo	Združeno kraljestvo	Pedagoško gostovanje	64.800
Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu za 1 strokovnjakinjo	Združeni arabski emirati	Pedagoško gostovanje	16.200
Znanstvenoraziskovalni center SAZU za 1 strokovnjakinjo	Avstrija	Raziskovalno gostovanje	59.400
Znanstvenoraziskovalni center SAZU za 1 strokovnjakinjo	Nova Zelandija	Raziskovalno gostovanje	64.800
Znanstvenoraziskovalni center SAZU za 1 strokovnjakinjo	Združeno kraljestvo	Raziskovalno gostovanje	16.200
Znanstvenoraziskovalni center SAZU za 1 strokovnjaka	Avstrija	Raziskovalno gostovanje	64.800
Znanstvenoraziskovalni center SAZU za 1 strokovnjakinjo	Japonska	Raziskovalno gostovanje	8.100
Študijski center za narodno spravo za 1 strokovnjaka	Madžarska	Raziskovalno gostovanje	16.200
Znanstveno raziskovalno središče Koper za 1 strokovnjaka	Bosna in Hercegovina	Raziskovalno gostovanje	64.800
Center odličnosti nizkoogljicne tehnologije za 1 strokovnjaka	Malta	Raziskovalno gostovanje	5.400
Onkološki inštitut Ljubljana za 1 strokovnjakinjo	Nemčija	Raziskovalno gostovanje	64.800
Institut Jožef Štefan za 1 strokovnjaka	Švedska	Raziskovalno gostovanje	10.800
11 organizacij za 28* strokovnjakov	iz 16 držav	pedagoška in/ali raziskovalna gostovanja	666.900

* ena strokovnjakinja je gostovala 2x (različni ustanovi gostiteljici)

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (vključno z Javnim štipendijskim, razvojnim, invalidskim in preživninskim skladom)

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije izvaja javni razpis za dodelitev štipendij za Slovence v zamejstvu in po svetu za študij v Republiki Sloveniji. Štipendije za Slovence v zamejstvu in po svetu so namenjene Slovencem s stalnim prebivališčem zunaj Republike Slovenije za izobraževanje v višješolskem ali visokošolskem izobraževalnem programu prve in druge stopnje na izobraževalnih ustanovah v Republiki Sloveniji. V letu 2025 so bile izplačane štipendije v višini 602.890,00 EUR, v letu 2026 pa je v ta namen načrtovanih 798.600,00 EUR.

Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj

V spodnji preglednici je podan pregled porabljenih sredstev za leto 2025 za sofinanciranje izvajanja dejavnosti in struktur Slovencev izven RS:

EZTS Muraba	Madžarska	Izvajanje obveznosti v skladu s Sporazumom med Vlado Republike Slovenije in Vlado Madžarske o sodelovanju pri gospodarskem in družbenem razvoju narodnostno mešanega območja na obeh straneh slovensko-madžarske meje	1.000.000,00
-------------	-----------	---	--------------